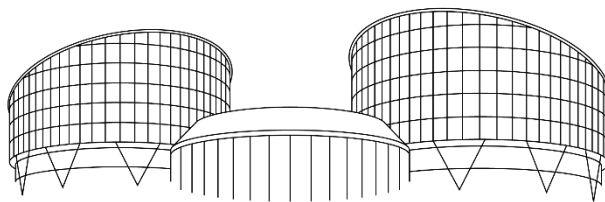

© Проект Ради Європи «Посилення захисту прав людини внутрішньо переміщених осіб», 2016. Цей переклад не є зобов'язальним для Європейського суду з прав людини. Для отримання додаткової інформації див. повне посилання на авторське право в кінці цього документа.

© Council of Europe Project «Strengthening the Human Rights Protection of Internally Displaced Persons in Ukraine», 2016. This translation does not bind the European Court of Human Rights. For further information see the full copyright indication at the end of this document.

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

ЄВРОПЕЙСЬКИЙ СУД З ПРАВ ЛЮДИНИ

ПЕРША СЕКЦІЯ

**СПРАВА «АНТОН ВАСИЛЬОВИЧ ЛІСНИЙ ТА ДВА ІНШИХ
ЗАЯВНИКИ ПРОТИ УКРАЇНИ І РОСІЇ» (див. перелік у вкладенні)
CASE OF LISNYU AND TWO OTHER APPLICANTS vs. UKRAINE AND RUSSIA
(Заява № 5355/15)**

УХВАЛА ЩОДО ПРИЙНЯТНОСТІ

Європейський суд з прав людини (Перша секція) 5 липня 2016 року на засіданні Палати, до складу якої увійшли:

Мар'яна Лазарова Трайковська (Mirjana Lazarova Trajkovska), *голова*,
 Крістіна Пардалос (Kristina Pardalos),
 Ганна Юджівська,
 Лінос-Александр Сіціліанос (Linos-Alexandre Sicilianos),
 Алес Пейчал (Ales Pejchal),
 Дмитро Дєдов,
 Роберто Спано (Robert Spano), судді,
 і Абель Кампос (Abel Campos), секретар секції,
 розглянувши вищезазначені заяви, подані 26 грудня 2014 р., 27 серпня 2015 р. і 15 вересня 2015 р. відповідно,
 після обговорення, ухвалив таке рішення:

ФАКТИ

1. Обставини справ, відповідно до подання заявників, можна підсумувати так:
2. Після демонстрацій, які відбувались у Києві та інших регіонах України з листопада 2013 року по лютий 2014 року, які прийнято називати «Революція гідності» або «Євромайдан», Президент і деякі члени Уряду України втекли за кордон. Було утворено новий Уряд.
3. З початку квітня 2014 року по сьогодні озброєні проросійські групи почали захоплювати адміністративні будівлі на сході України і оголосили про створення так званих Донецької і Луганської Народних Республік.
4. У відповідь на це 14 квітня 2014 року Уряд України оголосив про проведення антитерористичної операції.
5. Факти справ, відповідно до подання заявників, можна підсумувати так:

А. Заява № 5355/15, Лісний проти України і Росії

6. Заявник з родиною проживає у місті Ясинувата Донецької області.
7. У Суді його інтереси представляла Н. Є. Целовальніченко, практикуючий адвокат у Києві.
8. Заявник жив у будинку, який належав його матері. 17 серпня 2014 року будинок було зруйновано під час обстрілу. Усе в будинку, зокрема гроші на суму 35 000 дол. США, було знищено.
9. Заявник надав Суду копію паспорта і фотографії зруйнованого будинку.

В. Заява № 44913/15, Півень проти України

10. Заявниця проживала у місті Ясинувата Донецької області.
11. У Суді її інтереси представляв Талізін, практикуючий адвокат у Москві.
12. Вона заявила, що з квітня 2014 року її місто перебуває під обстрілами. У невстановлену дату будинок заявниці постраждав від артилерійського обстрілу. Було пошкоджено дах, вікна, вхід і паркан. Вона заявила, що отримала незначну травму руки.
13. 13 лютого 2014 року їй довелося виїхати з Донецької області до Росії.
14. Копія паспорта заявниці, копії звітів ОБСЄ про ситуацію на сході України і роздруковані матеріали з Інтернету з цього ж питання були надані Суду.

С. Заява № 50853/15, Анохін проти України і Росії

15. Заявник проживає в селі Трьохізбенці Луганської області.

16. У Суді його інтереси представляла Н. Є. Целовальніченко, практикуючий адвокат у Києві.

17. Заявник заявив, що з літа 2014 року його село перебуває під постійними обстрілами. На невстановлену дату будинок заявника постраждав від артилерійського обстрілу.

18. Заявник надав Суду копію паспорта.

СКАРГИ

19. Посилаючись на статтю 2, пункт 1 статті 6, статті 8, 10 і 13 Конвенції, заявники поскаржилися, що їхні права відповідно до Конвенції не можуть бути ефективно гарантовані, оскільки державні установи на Східній Україні, зокрема суди, призупинили свою роботу і були переміщені на території, підконтрольні Уряду України.

20. Заявники також скаржаться, що їхнє життя було поставлено під загрозу через обстріли сіл, в яких вони проживали.

21. Якщо процитувати статтю 1 Протоколу № 1, заявники скаржаться, що обстріли перешкоджають мирному користуванню своїм майном і проживанню.

ПРАВО

А. Об'єднання заяв

22. Суд вважає, що відповідно до пункту 1 правила 42 Регламенту Суду заяви можуть бути об'єднані, спираючись на той факт, що вони мають спільні фактологічні та правові обставини справи.

В. Скарги заявників

23. Посилаючись на статтю 2, пункт 1 статті 6, статті 8, 10 і 13 Конвенції і статтю 1 Протоколу № 1 до Конвенції, заявники висунули численні скарги про порушення їхніх прав.

24. У відповідній частині статті 35 Конвенції зазначено таке:

«1. Суд може брати справу до розгляду лише після того, як було вичерпано всі національні засоби юридичного захисту, згідно із загальновизнаними принципами міжнародного права, і впродовж шести місяців від дати постановлення остаточного рішення на національному рівні.

3. Суд оголошує неприйнятною будь-яку індивідуальну заяву, подану згідно зі статтею 34, якщо він вважає:

а) що ця заява несумісна з положеннями Конвенції або протоколів до неї, явно необґрунтована або є зловживанням правом на подання заяви.»

25. Суд нагадує, що провадження у Суді мають змагальний характер. Тому завданням сторін є обґрунтувати їхні фактологічні аргументи, надавши Суду необхідні докази. У той час як Суд несе відповідальність за встановлення фактів, завдання сторін – надати активну підтримку шляхом надання будь-якої необхідної інформації. З огляду на це слід брати до уваги поведінку сторін під час збирання доказів (див. справу *«Ірландія проти Сполученого Королівства» (Ireland v. the United Kingdom)*, 18 січня 1978, п. 161, серія А № 25).

26. Оскільки заявники посилаються на статтю 1 Протоколу № 1 до Конвенції, Суд прийняв позовну заяву майнового характеру, подану деякими заявниками, спираючись на витяги з реєстру місця проживання, виданого міською адміністрацією після заявленої атаки (див. справу *«Керімова та інші проти Росії» (Kerimova and Others v. Russia)*, № 17170/04, 20792/04, 22448/04, 23360/04, 5681/05 і 5684/05, § 293, 3 травня 2011 року). У справі *«Дамаєв проти Росії» (Damaev v. Russia)* (№ 36150/04, пп. 108–111, 29 травня 2012 р.) Суд ухвалив, що заявник, який поскаржився на зруйнування свого дому, повинен принаймні надати стислий опис зазначеної

власності. Ще як додаткові достовірні докази права власності на майно або місце проживання Суд прийняв такі документи: свідоцтва про право власності, витяги із земельного і податкового реєстрів, документи, видані місцевою адміністрацією, плани, фотографії і квитанції на оплату комунальних послуг, а також докази отримання пошти, заяви свідків або будь-які інші відповідні докази (див., наприклад, справу *«Прокопович проти Росії»* (*Prokopovich v. Russia*) № 58255/00, п. 37, ЄСПЛ 2004-XI, і справу *«Елсанова проти Росії»* (*Elsanova v. Russia*) (dec.), № 57952/00, 15 листопада 2005 р.). Загалом, якщо заявник не надав жодних доказів права власності на майно або місце проживання, його скарги буде відхилено (див. справу *«Саргсян проти Азербайджану»* (*Sargsyan v. Azerbaijan*) [ВП], № 40167/06, п. 183, ЄСПЛ 2015 р.).

27. Отже, від заявників вимагається надати достатні докази на підтвердження своїх вимог відповідно до статті 1 Протоколу №1 до Конвенції про знищення майна під час збройного конфлікту. Аналогічний підхід застосовується до скарг на підставі статті 2, пункту 1 статті 6, статей 8, 10 і 13 Конвенції.

28. У поточних справах Суд зауважив, що від самого початку інтереси заявників представляли адвокати. Однак перший заявник надав лише копію свого паспорта і фотографії зруйнованого будинку. Не було надано жодних доказів права власності на будинок або будь-яких інших прав, які могли належати заявнику, щодо будинку. Друга заявниця надала копію свого паспорта і копії різних звітів Організації з безпеки і співробітництва в Європі, а також деякі роздруковані матеріали з Інтернету про загальну ситуацію на сході України. Третій заявник подав лише копію свого паспорта.

29. Суду добре відомо про наявність певних виняткових обставин, що не залежать від заявників і які викликали труднощі для подання документальних доказів на підтримку своїх скарг. Тому до постійної практики Суду належить застосування більш поблажливого підходу за наявності беззаперечного доказу таких обставин (див. справу *«Крянге проти Румунії»* (*Creanga v. Romania*) [ВП], № 29226/03, п. 88, 23 лютого 2012 р., і процитовані в рішенні справи, з урахуванням внесених змін). Ці обставини переважно стосуються ситуації триваючого конфлікту, оскільки він становить підґрунтя у розгляді цих справ.

30. Однак слід зауважити, що заявники не навели жодних причин щодо того, чому вони не змогли надати відповідні документи, які підкріплюють їхні скарги щодо порушення прав відповідно до Конвенції (див. пункти 9, 14, 18 і 28 вище). Також вони не повідомили Суд про будь-які спроби, які вони зробили для отримання принаймні частини документальних доказів для підкріплення їхніх звинувачень. З огляду на це було встановлено, що відповідно до пункту 1 правила 44С Регламенту Суду, якщо сторона не надає доказів чи інформації, якої вимагає Суд, або з власної ініціативи не повідомляє інформації, яка має стосунок до справи, або якимсь іншим чином не бере ефективної участі у провадженні, Суд може сформулювати відповідні висновки, які, на його думку, впливають з таких обставин (див., з-поміж багатьох інших авторитетних джерел, справу *«Савріддін Дзхураєв проти Росії»* (*Savriddin Dzhurayev v. Russia*), № 71386/10, п. 130, ЄСПЛ 2013 р. (витяги)).

31. За таких обставин і відповідно до пункту 1 правила 44С Регламенту Суду, Суд ухвалив, що їхні скарги не мають достатнього обґрунтування (див. аналогічний підхід у справі *«Пономарьов та інші проти Болгарії»* (*Ponomaryov and Others v. Bulgaria*) (dec.), № 5335/05, 10 лютого 2009 р.).

32. Таким чином, заява явно не обґрунтована і повинна бути відхилена відповідно до підпункту (а) пункту 3 і пункту 4 статті 35 Конвенції.

З цих підстав Суд одностайно

ухвалює поєднати заяви;

оголошує заяву неприйнятною.

Виконано англійською мовою та оголошено письмово 28 липня 2016 р.

Абель Кампос (Abel Campos)

Секретар

Мар'яна Лазарова Трайковська
(Mirjana Lazarova Trajkovska)

Голова

ДОДАТОК

Перелік пов'язаних заяв:

№	Заява №	Подано	Дата і місце народження заявника Місце проживання	Адвокат
1	5355/15	26.12.2014	Антон Васильович Лісний 10.03.1984 місто Ясинувата	Наталія Євгенівна Целовальніченко
2	44913/15	27.08.2015	Світлана Олексіївна Півень 26.10.1946 місто Ясинувата	Денис Олександрович Тализін
3	50853/15	15.09.2015	Володимир Васильович Анохін 15.11.1957 село Трьохізбенка	Наталія Євгенівна Целовальніченко

© Проект Ради Європи «Посилення захисту прав людини внутрішньо переміщених осіб», 2016. Офіційними мовами Європейського суду з прав людини є англійська та французька мови. Цей переклад було замовлено за підтримки Проекту Ради Європи «Посилення захисту прав людини внутрішньо переміщених осіб» (<http://www.coe.int/uk/web/kyiv/idps>). Він не є зобов'язальним для Суду; також Суд не несе жодної відповідальності за його якість. Його можна копіювати в некомерційних цілях за умови зазначення повної назви справи разом із вищенаведеним посиланням на Проект Ради Європи «Посилення захисту прав людини внутрішньо переміщених осіб». З питань використання будь-якої частини цього перекладу в комерційних цілях слід звертатися за адресою: Internally.Displaced.Persons@coe.int

© Council of Europe Project «Strengthening the Human Rights Protection of Internally Displaced Persons in Ukraine», 2016. The official languages of the European Court of Human Rights are English and French. This translation was commissioned with the support of the Council of Europe Project «Strengthening the Human Rights Protection of Internally Displaced Persons in Ukraine» (<http://www.coe.int/uk/web/kyiv/idps>). It does not bind the Court, nor does the Court take any responsibility for the quality thereof. It may be reproduced for non-commercial purposes on condition that the full title of the case is cited, together with reference to the Council of Europe Project «Strengthening the Human Rights Protection of Internally Displaced Persons in Ukraine». If it is intended to use any part of this translation for commercial purposes, please contact: Internally.Displaced.Persons@coe.int